

Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DIJAK:
Helyben egy negyedévre . . . 1.20 P.
Vidéken egy negyedévre . . . 1.70 P.
PÉLDÁNYONKÉNT 10 FILLÉR.

Szerkesztésért és kiadásért felel:
MÜLLER KÁROLY

Főszerkesztő:
Dr SIMA ISTVÁN

SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL:

I. ker. Deák F.-u. 13. Telefon: 109.

Postafelrakópenztári csekkzámla: 52.666.

TESSEDIK SÁMUEL SZÜLETÉSÉNEK 200. ÉVÉBEN

Hűséggel, fegyelemmel!

Huszonhárom évvel ezelőtt, egy ködös novemberi napon vonult be sastollas serege élén Budapestre Horthy Miklós fővezér. S a város kapujában elhangzott a történelmi szózat:

„Tetemre hívom itt a Duna partján a magyar fővárost. Ez a város megtagadta ezeréves multját, ez a város sárba tiporta a nemzet koronáját, sárba tiporta a nemzet színeit és vörös rongyokba öltözött. Börtönbe vetette és elűzte hazájukból a nemzet legjobbjait, azonkívül elpredálta összes javainkat.”

A kemény szavakat azonban követte a megbocsátás, kiengeztelődés, amely aztán a Horthy Miklós urunk által irányított nagy, nemzetépítő munkában teljesedett ki. November 16-án a bűnös Budapestből újra magyar főváros lett. Első fővárosa Európának, amelyben kitérítették az új kor nacionalista lobogóit, s megkezdték azt a nagy erőfeszítést, mely a feltámadás útjára vezette a nemzetet.

Új megpróbáltatások, új háború közepett a magyar nemzet elsősorban szabadítójára, az örök Fővezérre gondol, újjáéremtője felé szállnak hálás gondolatai. De ugyanekkor visszaemlékeznek a keserű multra, a szörnyű tanulságokra, kísérteties napokra, melyeknek soha többé nem szabad megisméltódnia. A Kormányzó Úr is erre figyelmeztette a magyarságot legutóbb az országgyűléshez tett üzenetében. Ő, aki legtöbbet tett értünk, aki a legdrágábbat, daliás fiát, munkás életének sok nehéz óráját és minden alkotó percét nemzetének áldozta, most is a régi hittel hirdeti, hogy a feltámadás felé vezető útnak még előttünk lévő részén nem szabad visszakanyarodnunk arra az ingoványra, melyből csak a Horthy Miklós erős karja és az egykori sastollas sereg elszántasága mentette ki a nemzetet.

„Ha minden magyar teljesíti a nemzete iránt való kötelességét és lelkiismeretesen elvégzi a maga becsületes munkáját, ahova a Gondviselés állította, akkor meg vagyunk győződve arról, hogy elérkezünk a célhoz, országunk, magyar fajtánk és egész népünk örök és boldog jövődjéhez.”

Ez a hit sugárzott fel huszonkét esztendővel ezelőtt Horthy Miklós lelkéből s ez áradt szét a nemzetre, mely azóta is a Kormányzó Úr által kijelölt úton halad. S most a budapesti

bevonulás évfordulóján a magyar szívekben is megújul az akkor tett fogadalom. Megyünk tovább az ő útján, úgy amint akkor parancsolta és most kívánja tőlünk: hűséggel, fegyelemmel!

bevonulás évfordulóján a magyar szívekben is megújul az akkor tett fogadalom. Megyünk tovább az ő útján, úgy amint akkor parancsolta és most kívánja tőlünk: hűséggel, fegyelemmel!

A vármegye köszönete a miniszterelnöknek a békésszentandrás duzzasztóért

Békésvármegye törvényhatósági bizottsága szerdán tartotta november havi ülését Beliczey főispán elnöklése alatt. A közigazgatási bizottság a főispán indítványára hálás köszönetét tolmácsolta táviratilag a miniszterelnöknek, a békésszentand-

rás Horthy István duzzasztómű létesítéséért, mert Kállai Miklós kezdeményezte a nagy közmunkaépítést, mint földművelésügyi miniszter, a szíven viselte, mint öntözésügyi kormánybiztos és az ő miniszterelnöksége alatt adták át a ren-

deltetésének. A közigazgatási bizottság azután az alispáni és a különböző előadói jelentések tárgyalására tért át. A jelentések során felszólalt vitéz Tepliczky János a szarvasi Kisgazdakör elnöke, közigazgatási bizottsági tag is.

Nemzetvédelmi Keresztesek avatása a vármegyházán

Ünnepélyes külsőségek között előkelő közönség jelenlétében avatták fel vasárnap Gyulán a vármegyházán azt a 71 vármegyei férfit, akiket a kormányzó kegy a Nemzetvédelmi Kereszttel tüntetett ki. Az avató beszédet Görgey Lajos ve-

zérőrnagy, a nemzetvédelmi kápolnai tagja mondotta. A kitüntettek nevében baiczai Beliczey Miklós főispán mondott magasszárnyalású, nagyhatalmú beszédben köszönetet. A szarvasi járásból ezalkalommal a következők kapták meg

a Nemzetvédelmi Keresztet: Szarvas: Balázs János, Ujfalucky István, Sztrehovszki György, Gombár Pál, Kelemen György, Kovácsik Károly, Felker József, Soltész Gyula és Kiszelcsok János. — Békésszentandrason: Györgyjakab Endre.

A szarvasi „Tessedik Sámuel” evangélikus népfőiskola ünnepélyes megnyitása

A Tessedik Sámuel ev. népfőiskola három és félhónapos esti tanfolyama november hó 16-án a Kossuth Lajos-utcai központi népiskola felvételi irodájában vette kezdetét. „Erős várunk...” elnéklése után Szelényi János lelkész imádkozott, majd Kello Gusztáv esperes ismertette a népfőiskola célját.

Fasang Árpád zenetanár, a népfőiskola igazgatója vázolta a tanfolyam tananyagát, bemutatta a tanfolyam óratervét és az előadókat. A tanfolyamnak 20 hallgatója van. Az előadások hétköznapokon este 6–8 ig folynak, szombaton nincs előadás. Előadóként szerepelnek: Kello Gusztáv, Szelényi János

és Kiss György lelkészek; dr. Csongrádi János orvos; Pálos György, Regős János, Gyarmati András, Kovács Béla, Liszka István, dr. Hanzó Lajos, Fasang Árpád tanárok; Lelkes Pál, Borgulya Endre, Zima Pál és Megyeri György tanítók.

A Kormányzó úr Öfőméltósága által alapított örökös lótenyésztési vándordíjat ünnepi ülésen adta át Kunhegyesen a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara

A Kormányzó úr Öfőméltósága 1941. évben egy rendkívül értékes, örökös lótenyésztési vándordíjat alapított a Tiszántúli kislótenyésztőinek jutalmazására és ennek odaítélését a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnökségére bízta.

A vándordíjat első ízben — 1942. évre Váradi Miklós kunhegyesi kistenyésztőnek ítélte oda a kamara elnöksége.

Az átadás a mai időkhöz mért szerény keretek között, de azért tartalmilag mégis igen értékes ülés keretében folyt le

és a kitüntetettnek a vándorserleget ünnepi járási mezőgazdasági bizottsági ülésen adták át, amely november hó 15-én zajlott le Kunhegyesen.

Szilassy László főispán, járási mezőgazdasági bizottsági elnök megnyitója után a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnöke: gróf Dessewffy Aurél adta át a vándordíjat elismerő szavak és az időszerű gazdakérdésekre is kitérő beszéd kíséretében a kitüntetettnek. Reámutatott a kamara elnöke arra, hogy a vándordíj elnyerése a nyertest

továbbra is elkötelezi a lótenyésztés fejlesztésének előbbrevitelére.

A kunhegyesi község háza nagytermét zsúfolásig megtöltő gazdaközönség élénk tetszés mellett hallgatta meg, ezután Pettkó-Szandtner Tibor m. kir. méneskari ezredesnek, a földművelésügyi minisztérium lótenyésztési főosztálya főnökének előadását, amelyet „Lótenyésztésünk törekvései” címen tartott meg.

A tárgysorozaton szerepelt még Varga Lajos gazdasági cse-

lédnek, — aki 40 évig szolgált egyfolytában ugyanannál a gazdánál: id. Nánási Lajosnál —, a kitüntetésé, akinek a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara munkáskitüntető oklevelét és 100 pengő jutalmát dr. Szalay György főtitkár adta át.

Szilassy László elnöki zárószavai után az ülés 400 főt is kitevő gazdaközönsége meghitt, de emellett tartalmilag rendkívül értékes gazdanap emlékével oszlott szét. Az ülés fényét nagyban emelte, hogy Szolnok vármegye hatóságai, gazdaérdekképviseletei és mezőgazdasági bizottságai is nagy számban képviseltették magukat azon. Külön ki kell emelni dr. Breznay Miklósnak, a tiszai felső járás főszolgabírójának érdemeit, aki igen hathatósan segítette elő a helyi rendezést.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnöke folyó hó 8-án hasonló ünnepélyes keretek között adta át Mátészalkán a kamara örökös szarvasmarhatenyésztési vándordíját a Kisari Legeltetési Társulatnak 50-es magyar alföldi szarvasmarhatörzsük kiválóságáért.

A Tiszántúli ezen gazdaünnepélyei nagymértékben járultak hozzá a kamara és az érdekeltségé közötti bensőséges kapcsolat további elmélyítéséhez és egyben a mostani háborús gazdasági viszonyok között különös jelentőséggel bíró állattenyésztési kedv fokozásához is.

SZEMELVÉNYEK

Tessedik Sámuel „Szarvasi nevezetességek” című krónikájából.

1787. Megindítják a Körösön az első nagy kétezer darab kemény épületfából álló faszállítmányt, s Wiesner kincstári erdőmester úr segítségével és irányításával hihetetlenül olcsó áron le is bonyolítják.

... A főparóchia melléképületeit: a ló-, tehén- és borjú istállókat, tyúk-, kacsa-, pulyka- és galambállatokat a paróchiáról egy majorba helyezik; ezáltal az egyházi pénztár pénzben, építőanyagban, egyházi robotban nagyon sokat megtakarított, s az előmozdította a templom és iskola építését.

... Rohoska Mátyás molnár-mester felépíti az első olajmalom; még most 1804-ben is hat mérföldről is jönnek ide olajat sajtolgatni. Oly nehéz elterjeszteni faluban a legszükségesebb és legnélkülözhetetlenebb ismereteket, gépeket, kezeléseket! Scilicet — az iskolában mindent tanulunk, csak azt nem, ami a mindennapi életben legjobban hasznunkra volna. Ezen olajmalom felállítását által: 1. A tűzveszély csökkent. 2. Sok fagygyertyát megtakarítottak. 3. Oly jól hasznosították az eddig egyáltalán fel nem használt repcemagot, mely e vidéken, kivált száraz években (amikor a tehén és az ökör a legkevesebb fagyút adja), igen jól tenyészik, hogy nagymérbjét 2 forint 30 krajcárért is keresik és Pestre is szállították.

Meghalt Molitorisz János, az

iskola rektora, ki hét élő gyermekét egyetlen szobában nevelte, míg a másikban tanítania kellett.

Tessedik Sámuel szept. 2-án két aranyéremmel kísért dícsérő iratot kapott. Angyal József alispán és tanácsos, mint kiküldött nyilvánosan és ünnepélyesen templomi gyülekezést előtt olvasta azt fel szép beszéd ki-

séretében, amely után a egyik érmet a lelkésznek, a másikat nejeinek, szül. Markovitz Teréznek adta át. Ez sok jó, de talán még több rossz érzést váltott ki, oly embereknél, kiknek szíve így szólt: ant imiteris, ant oderis.

A szülöttek száma 385, az elhaltaké 286 volt. Házasságot kötött 73 pár.

Súlyos intézkedés a közellátás biztosítására

A Magyar Élet Pártjának egy a közelmúltban megtartott értekezletén megjelent és felszólalt Szász Lajos közellátási miniszter is. Beszéde során kijelentette, hogy komoly és súlyos intézkedéseket készül tenni a gazdasági élet folyamatosságának és a közellátás zavartalanságának biztosítására. Meggyőződésének adott kifejezést, hogy

az ország népe megérti, hogy a nehézségeket csak szigorú intézkedésekkel lehet áthidalni. Ehhez fegyelmet kér. Először csak kéri a fegyelmet, de azután követeli is, ha ez sem használ, akkor kényszeríteni fogja a fegyelmet. De a gazdasági élet folyamatosságát és a közellátás zavartalanságát biztosítani fogja.

Február 1-től kezdve csak kijelölt kereskedők foglalkozhatnak baromfikereskedéssel

A kormány rendeletet adott ki a baromfi forgalmának és felhasználásának szabályozásáról. A rendelet értelmében baromfikereskedéssel 1943. febr. 1-től kezdve csak kijelölt kereskedők foglalkozhatnak. A Magyar Baromfikiviteli Egyesülés és a Magyar Libamájiviteli Egyesülés tagjai, valamint a kijelölt tojás nagy- és kiskereskedők — amennyiben üzletkörüik baromfiárúsításra is kiterjed — kijelölés nélkül is árusíthatnak baromfit. A rendelet részletezi a kijelölés iránti kérvény feltételeit. A Magyar Ba-

romfikiviteli Egyesülés a kijelölt baromfikereskedő bevételeit, valamint azt a baromfikereskedőt, aki közvetlenül a termelőtől vásárol, sorszámozott arcképes igazolvánnyal látja el s 1943. február 1-től csak az foglalkozhatik baromfiárúsítással, akinek ilyen igazolványa van.

A közellátásügyi miniszter elrendelheti, hogy a kijelölt baromfinagykereskedő készletéből meghatározott mennyiségű baromfit a miniszter által megjelölt helyen és időben forgalomba hozzon.

Új tervek szerint rendezik a tejkérdést

A közellátás egyik legsúlyosabb problémája kétségkívül a tejellátás. A lakosság tejjel való ellátását az tette nehezzé, hogy az évek óta tartó kedvezőtlen időjárás következtében a takarmány nem áll olyan mennyiségben a tehéntartó gazdák rendelkezésére, mint azelőtt, csökkent a tehénállomány, a zugkereskedelem is káros tevékenységet fejt ki a tejellátásban.

A legújabb terv megvalósítása, amelynek előkészítése most van folyamatban, a tejellátás körüli

panaszokat és nehézségeket meg fogja szüntetni. A legközelebbi időben kiadandó rendelet minden tehéntartó gazdát arra fog kötelezni, hogy tehenei után évenként 360 liter tejet szolgáltatson be a kijelölt tejgyűjtő központnak. E szerint tehát napokint átlagosan egy liter tej jut minden tehén után közfogyasztásra. A tejgyűjtésre kijelölt központ azután a hivatalos áron kiosztja a tejet a fogyasztóközönségnek.

Az állatok húsát csak friss hús formájában szabad forgalomba hozni

Beliczey Miklós főispán, közellátási kormánybiztos rendelete

Tudvalévő, hogy a vármegyében a henteseknek és mészárosoknak a levágandó állatok megvásárlására vételi jegyeket adnak ki, amelyekkel a kiutalt vágási kontingensből a szarvasmarhákat, borjúkat és sertéket megvásárolhatják.

A főispánnak tudomására jutott, hogy egyes húsiparosok a megyében a megvásárolt állatok húsát kolbásznak és egyéb hentesárunak dolgozzák fel, ami által a fogyasztóközönségtől a friss húst elvonják.

Főispánunk most szigorú rendeletet küldött a járási főszol-

gabíroságok útján a községek előljáróságaihoz, amelyben megtiltja, hogy a levágott állatok húsát bármiféle hentesárunak is feldolgozassák. A húsiparosok kötelesek a levágott állatok húsát friss hús formájában azonnal a fogyasztóközönség rendelkezésére bocsátani.

Kötelességükké teszi főispánunk a községek előljáróságainak, hogy a húsiparosokat szigorúan ellenőrizzék, hogy ezt a rendelkezést betartsák. A tilalom ellen vétő húsiparosokat szigorúan megbüntetik és kijelölésüket visszavonják.

Hírek

Istentiszteletek:

A szarvasi ág. h. ev. 6-templomban vasárnap délelőtt 10, negyed 11 órakor magyar, az újtemplomban délelőtt 8 órakor tótnyelvű istentisztelet tartanak.

A szarvasi róm. kat. templomban vasárnap egyházmegyei szentségimádó nap. 8 órakor szentségkítétel, diákmise, 9 órakor csendesmise, 10 órakor szentbeszéd, nagymise. Délután 4 órakor engesztelő szent óra. Köznapokon misék egynegyed 8 órakor.

Szarvason református istentisztelet tartanak vasárnap délelőtt 10 órától az Árvaház dísztermében.

— Halóhíradás. Dr. Mocskónyi Béla fogorvos folyó hó 11-én 56 éves korában tragikus hirtelenséggel elhalálozott. A megboldogult széles körökben ismert, nagybecsült és szeretvetisztelt tagja volt Szarvas úri társadalmának. Tisztelet, becsület, mindig jószándék jellemezték és végtelen felelősség-tudat hivatása gyakorlásában. Szerénység és jószág, nagy lelkiismeretesség voltak főerényei s a mindenkifeleltvaló ember-szeretet. Elvesztése feletti gyászunk azért volt olyan kiterjedten nagy és őszinte. Folyó hó 13-án temették el óriási részvét mellett.

— Halóhíradás. Folyó hó 15-én 83 éves korában meghalt Vársárhályi Andor gyógyszerész. Évtizedek óta a jól megérdemelt nyugalom éveit élte kiterjedt családja szeretetétől övezetten. A halkszavú, becsült és tisztelt öregurat nagy részvét mellett temették el folyó hó 17-én a róm. kat. egyház szertartása szerint. Az elhunytban özv. dr. gróf Bolza Alfonz né Vásárhelyi Cecília édesanyját gyászolja.

— Műsoros est. A Szarvasi Dalkar f. hó 22-én vasárnap este 7 órai kezdettel bő és tartalmas műsorú dalestet rendez az Iparoskörben. Az est tiszta jövedelmét a rendező egyesület a Vörös-Kereszt javára fordítja. A dalestre műsormegváltás kötelező.

— A hősi halált halt Szloszjár Pál előléptetése. A Kormányzó Úr Óloméltósága a m. kir. honvédség nem hivatásos állományában az ellenség előtt tanúsított áldozatkész és önfeláldozásteljes magatartásuk elismerésül több hősi halált tisztelt léptetett elő, ill. nevezett ki. Szarvasról a hősi halált halt Szloszjár Pál zászlóst hadnaggyá léptette elő. A hősi erények e legfelsőbb helyről történt elismerése enyhíti a hátramaradott hozzátartozók sajnó fájdalmait.

— Békés megyébe jön Foghtüy fakormánybiztos. Dr. Bóró Zoltán vármegyei közp. MEP titkár egy beszámolója során bejelentette, hogy dr. Foghtüy Miklós országos fakormánybiztos a napokban Békés megyébe is el látogat, hogy személyesen tanulmányozza a faellátás kérdését, ill. leellenőrizze a kiutalt fa igazságos elosztását. A vármegye közönsége várakozásteli bizalommal tekint e látogatás elé, s ettől reméli kétségbeejtő helyzetét javítását.

— A főispán násznagyságot vállalt egy honvédnél. Vasárnap délelőtt kötött házasságot Orosházán Tóth György hadirokant honvéd, aki a haza védelmében a most folvó harcok során mindkét szemvilágát és két karját elveszítette. A hős honvéd tanuja mind polgári, mind az egyházi esküvőn baiczai Beliczey Miklós, vármegyénk főispánja volt.

— Koszorúmegváltás. A helybeli gyógyszerészkar Vásárhelyi Andor gyógyszerész elhalálozása alkalmával koszorúmegváltás címén 25 pengőt juttatott el a Vörös Kereszt helyi fiókjának pénztárába.

— Kondorosiak a honvédekért. A szomszédos Kondoros község asszonyai és leányai 30 drb tollal bélelt selyemmellényt készítettek harcoló honvédek részére. A mellényekhez szükséges anyagot adományként befolyt pénzből szerezték be; a főként a legszegényebb rétegek összegyűjtötte tollat pedig maguk fosztották meg s maguk készítették el a felette értékes ruhadarabokat is. Az áldozatos kötelességteljesítés e nemes világitó példája méltó az e helyen való megemlézésre is, követendőként jelölve meg az utat, amelyet a kondorosi asszonyok és leányok járnak gond és vészterhes időkben.

— A magyar gyermek áldozatos hazaszeretete. A szarvasi állami polgári leányiskola és a kapcsolatos női kereskedelmi szak/folyam szép példáját adta az áldozatos hazaszeretethez, amikor a mai nehéz megélhetési viszonyok mellett is szinte a szájuktól megvonva hordták össze adományaikat a harctéren küzdő honvédek megajándékozására. Az alábbi cikkeket küldték el a Szeretetszomog Raktára címre: talpbetét 150 drb, gyufa 302 doboz, cigaretta 6439 drb, dohány 83 csomag, cigarettapapír 70 csomag, rum, likőr 7 liter, keksz 15 kg, cukor 15 kg, borotvapenge 114 drb, tűkőr 32 drb, gyertya 114 drb, dió 17 kg, imakönyv 19 drb, notesz 35 drb, ceruza 88 drb, radír 34 drb, szappan 3 kg, levélpapír 322 drb. Szarvas büszke lehet gyermekeire.

— A cementigénylés új módja. Az Anyaghivatal úgy intézkedett, hogy a fekete irgalmosság megállítására cementigénylést a jövőben csak akkor vesz figyelembe, ha az építendő az építkezést, ill. a munka megkezdését engedélyező hatósági igazolást az igényléséhez csatolja.

— Magyar Föld. A Mezőgazdasági Művelődési Társaság tavaszi pályázatának eredményeiről számol be vezércikkében a Magyar Föld legújabb száma. Kapható mindenütt.

KISS MIHÁLY
nőiszegő tisztelttel értesíti kedves hölgyrendelőit, hogy **NŐI DIVATZABOSÁGAT**
III. ker. Jókai Mór-utca 231. szám alá helyezte (Néhai temetkezési vállalat felé)
343

— Új húszpengős bankjegyek. A Magyar Nemzeti Bank a forgalombau lévő 1930. január 2-i kelettel ellátott húszpengős bankjegyeket bevonja a forgalomból. A régi bankjegyeket 1943. október 31-ig kell fizetesként elfogadni, ezután csak kicserélésre fogad el régi címleteket. A Nemzeti Bank egyidejűleg 1942. január 15-i kelettel ellátott új 20 pengős bankjegyeket bocsátott ki.

— LÉGO HIREK. Felhívja a LÉGO elnökség a házcsoportparancsnokok és helyetteseik figyelmét, hogy a Turulmozgásban f. hó 25-én szerdán és 26-án csütörtökön bemutatásra kerülő filmet: „Zúgnak a szirénák” saját érdekében tekintse meg.

— Új rend a táviratok kézbesítésénél. A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében a távirat kézbesítés meggyorsítása és egyszerűsítése érdekében a hatóságok és hivatalok kivételével a többi távbeszélő előfizető címére érkező táviratokat közvetítési díj felhasználása nélkül távbeszélőn mondják be a címzettnek. A rendelet e hó 16-án lépett életbe.

— Tolvajlás. Bódi József endrői lakos Szabegynszky Márton szarvasi gazdálkodó bérletén a határt jelző ákácfaiból 5-6 drb-t a tulajdonos beleegyezése nélkül kivágott és elvitt. Feljelentették s a bíróság 30 pengőre büntette.

— Árdragító visszaélések. Szemeyei Ferenc szentetornyai lakos a csöves tengerit a maximális áron felül adta el, 150 pengőre büntették. — Özv. Gémes Istvánné öcsödi lakos a kovácsszonnet adta túldrágán, miért is az uzorabíróság 50 pengőre ítélte. — Schwarz Margit szarvasi lakos 424 kg kukoricát vett vásárlási engedély nélkül, a maximális áron felül. A tengerit elkobozták, Schwarz Margit ellen pedig megindították az eljárást. — Petrovszki Mária több hizott kacsát adott el maximális áron felül Varga Istvánné Kolompár Zsuzsanna és Varga Istvánnak, akik persze még drágábban akarták a feketén megvett árut értékesíteni. Rajtavesztettek, ügyük a járásbíróóság elé került, ahol Petrovszkit 50 pengőre, Varga Istvánnét 50 pengőre, Varga Istvánt 60 pengőre büntették. Mellékbüntetésként a bíróság egyévi hivatali és jogvesztést szabott ki.

— Anyakönyvi hírek. Születtek: Klimaj Pál és Klimaj Zsuzsanna leánya Jolán, Bankó András és Kiss Jolán fia Ferenc, Kriska Mihály és Pleskó Judit fia Pál, Sovány György és Palov Anna leánya Judit, Podani Pál és Semetka Anna leánya Mária, Szin Mihály és Zakar Julianna fia Mihály, Gulyás János és Kicska Mária fia Pál, Kovács Mihály és Tóth Maczanka Judit leánya Judit, Roszik György és Szakács Zsuzsanna fia György, Urbancsok Pál és Dankó Judit fia Pál, Balóc Mihály és Hipszki Zsuzsanna fia András — Házasságot kötöttek: Tusjak János Janurik Máriával, Nyemcsok János Valach Erzsébettel, Biszterezky János Valach Máriával, Gajdos György Litauzski Judittal, Zvara Máttyás Lestyan Máriával, Babinszki Mihály Török Annával, Rágyanszki Pál Bobvos Annával, Kovács József Csik Arankával, Szabegynszky György Palyov Judittal, Gaál György Szarvasi Judittal, Kepenyés György Kepenyés Erzsébettel, Kepenyés Mihály Krajcsovics Erzsébettel, Elbaltak: Dr. Mocskonyi Béla 55 éves, Mravik Mihály 13 éves, Farkas Mihály 69 éves, Ladayik János 66 éves, Vásárhelyi Andor 82 éves, Rágyanszki János 73 éves korukban.

— NMÁV—Turul 3:1 (2:0). Vasárnap a csabai I. osztály listavezetőjével a nagyváradi MÁV-val mérkőzött a Turul. A mérkőzést, mint az előrelátható volt, elvesztette, s bár a MÁV győzelme megérdemeltnek mondható, kis szerencsével az egyik pontot megszerezhetné volna a hazai csapat, ha csatárai nem szenvednek abban a vészes gólszerezésben, amelynek a rovasára kell frunok főként azt a tény, hogy a szarvasi csapat a lista legvégén kullog, pedig biztató és imponáló évadkezdés után. Még egy mérkőzése van hátra a Turulnak, jövő vasárnap az OMTK-val játszik, ismét nem sok győzelmi eséllyel. Szeretnénk már a beigért új stílusú vezetésből látni is valamit, legalább egy pár fiatal csatárt a tavaszi szezonban, (mert akadna Szarvason néhány) a kivénhedt, lusta, primadonnakodó Bankók helyett. Mert addig nem fog a helyzet változni.

— A mezőgazdasági munkások börtalpu bakancs ellátása. A miniszterelnök bejelentette, hogy a kormány a mezőgazdaságban foglalkoztatott falusi munkásság részére nagyobb tömegű börtalpu tipusbakancs kiosztását kívánja lehetővé tenni. Az Ipari Anyaghivatal a Lábbeli Központ útján már rendelkezésre is bocsátott erre a célra nagyobb mennyiségű bőrányagot, amely körülbelül 350 000 pár tipusbakancs előállítására elegendő. A gyártás megkezdésének programját most

készítik elő. A program szerint a kisipari üzemek részére 100.000 pár munkásbakancs előállítására adnak megbízást már a közeli hetekben. A szétosztási akció lebonyolítását a Hangya és a Mezőgazdák Szövetkezete fogja végezni a törvényhatóságok közreműködésével. Az akció során kiosztandó börtalpu bakancsra csak földművelők, mezőgazdasági cselédek tarthatnak igényt. A mezőgazdasági munkások és cselédek családtagjai is csak az esetben kaphatnak az akcióbakancsokból, ha maguk is a mezőgazdaságban dolgoznak mint alkalmazottak. A bakancsok árát a közellátási minisztérium legközelebb megállapítja.

TURUL MOZGÓ

November hó 21-én, szombaton; 22-én, vasárnap; 23-án, hétfőn bemutatásra kerül a

GÜLBABA

Regényes zenés filmvígjáték. Főszereplők: Szelezky Zita, Szalay Karola, Jávor Pál, Maklár Zoltán, Kömives Sándor és Bibari Nándor. Kiegészítő: Magyar és Ufa hradó

November hó 25-én, szerdán; 26-án csütörtökön bemutatásra kerül

Zúgnak a szirénák Szárnyas dandár

Főszereplők: Rajnay Gábor, Zala Karola, Lukács Margit és Gregus Zoltán. Kiegészítésül: az olasz „LUCE” hradó.

Hirdetmény

Felhívja az előjáróság mindazokat, kik a 110410/1042 K. M. sz. rendelet alapján kukorica beszolgáltatásra lettek kötelezve, hogy a gabonapajukon beszolgáltatásra előírt kukorica mennyiségét f. évi november hó 30-ig valamelyik Hombár bizományos, illetve albizományos raktárába feltétlenül s minden körülmények között szállítsák be.

A kukorica beszolgáltatásának fenti határideig való elmulasztása 6 hónapi terjedhető elzárással büntetendő s a be nem szolgáltatott kukoricának elkobzásával s a kukoricának csendőri karhatalommal való igénybevételével és beszállításával jár.

A kukoricának csendőri karhatalommal való beszállításánál felmerülő költség a mulasztó terhére képezi.

Szarvas, 1942 évi november hó 18-án

Előjáróság

Hirdetmény

A szarvasi Mangol és Nyulzugli Hegyközség november 29-én (vasárnap) délelőtt 10 és fél órakor a község háza nagyteremében tartja rendes közgyűlést a következő tárgysorozattal:

1. A hegyközség 1943. évi költségvetésének megállapítása.
 2. Éves jelentés és működésterv előterjesztése.
 3. Esetleges indítványok tárgyalása.
- A közgyűlésre az önálló szavazattal bíró hegyközségi tagok és a csoport képviselők meghívottak. Határozatkép-telenség esetén a közgyűlés a következő vasárnapon december 6-án tartatik meg ugyanott, ugyanazon tárgysorozattal.
- Szarvas, 1942. november 11. 361 A Hegyközség Elnöksége.

Eladó akácska, török és páva. Érdeklődni Csabacsud 40 tanya szám. 72

Ügyes fiút tanulónak felvesz Pongrácz kéményseprő mester III. ker. 76. 371

Prima hazai kanárik jutányos árban kaphatók Békésszentandráson Nagytanyán a tanyaszékhelyben. 370

Köszönetnyilvánítás
Mindazoknak az ismerősöknek, barátoknak, akik felejtethetlen jó férjem és testvérünk elhalálozása alkalmával részvétlátogatásukkal, temetésén való részvételükkel, vigasztaló szavaikkal nagy fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk halás köszönetet. Szarvas, 1942 november 27.
Özv. dr. Mocskonyi Béláné és az elhunyt testvérei.

Köszönetnyilvánítás
Mindazon rokonoknak, jóbarátoknak, ismerősöknek, a helybeli Vajda Péter-gimnázium tanárainak és növendékeinek, kik szeretett kisfiúmnak **Mravik Mihály** főgimn. I. oszt. tanulója végzettségén megjelentek, illetőleg részvétük kifejezéséeként koszorút, virágot küldvén mélytelen fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton fogadják megőrt szívünk köszönetét. Szarvas, 1942 november hó. Gyászoló család.

A szarvasi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.
6105/1942. tk. szám.

Arverési hirdetménykivonat

Ifj. dr. László Árpád ügygondnok végrehajtónak dr. Reismann Jenő jogutóda dr. Meitner Istvánné sz. Keszt Ágnes végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 5 vagon szokványminőségű búza 15.000 P egyenértéke és 480 P tőkeközvetítés és járuléki behajtása végett a Szarvas községben fekvő a szarvasi 6642. sz. betétben A 1. 1-3. soroz., 1987, 1988 és 1989 hrsz. a f. beltelekben fekvő 98 négyszögöl kert, 287 négyszögöl ház és udvar, 51 négyszögöl keringatannak a B. 3. és 11. soroz. szerint dr. Reismann Jenő néven álló, jelenleg a B. 31. soroz. dr. Meitner Istvánné sz. Keszt Ágnes nevén álló egészhez viszonyított egyötöd részre 1742 P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverés a fenti illetőségre dr. Keszt Ármán javára C. 118. soroz. alatt 234/1940. sz. végzéssel bekebelezett haszonélvezeti jogot nem érinti, ha azonban az árverés így sikertelen volna a nyomban megtartandó újabb árverésen az ingatlan a haszonélvezeti jog fenntartása nélkül árverezendő el.

Az árverést 1942. évi december 18-án délelőtt 9 órakor a telekkönyvi hatóság helyiségében fogják megtartani.

Az árverésre kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el. (Az árverés alatt kerülő ingatlan, ha az árverés megtartását Ifj. dr. László Árpád ügygondnok kéri 1240 P vételárnál alacsonyabb áron eladni nem lehet 5610/1931. M. E. sz. rendelet 21. §.)

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi százaléka kell kiegészíteni.

Szarvas, 1942. augusztus 22. napján.

Dr. B. Szabó s. k. járásbíró.
A kiadmány hiteltől Józsa, kezelő.

367

Tisztelettel értesítem Szarvas és környéke közönségét, hogy Szarvason, dr. Luther Márton-utca 211. sz. alatt (Újtemplom-u.)

műbútor-asztalos

műhely nyitottam **Háló, kombinált, ebédlő, konyha** és mindenféle stílbútorok készítését, valamint régi bútorainak ismétlése átalakítását, modernizálását vállalom. Szolid pontos kiszolgálással a legkényesebb igényeket is kielégítem.

Szolgáltatás díjmentes
Vámos János
műbútorasztalos
263

Életbelépett a MÁV téli menetrendje
Érvényes 1942. november 2-16-ig

Szarvasról indul	Óraker	Szarvasra érkezik	Óraker
Mezőtúrra Csatlakozás: Békéscsabára érk. 7:32, Budapestre érk. 10:18 ó.	5:26	Mezőtúrról	2:46
Orosházára Mezőtúrra csatlakozás: Bpestre gyors érk. 13, Békéscsabára érk. 12:13 ó.	6:31	Mezőtúrról	6:29
Orosházára csatlakozás: Szegedre érk. 16:57	9:40	Orosházáról	7:32
Mezőtúrra csatlakozás: Békéscsabára érk. gyors 19:06 óraker	13:30	Mezőtúrról	13:28
Orosházára csatlakozás: Békéscsabára érk. 21:05, Szegedre érk. 22:10 ó.	16:29	Orosházáról	16:27
Mezőtúrra csatlakozás: Bcsabára érk. 21:15	18:45	Mezőtúrról	18:44
Mezőtúrra csatlakozás: Bpestre érk. 4:50 ó.	18:46	Orosházáról	18:42
	23:00	Mezőtúrról	20:11

MÁVAUT Autóbusz-menetrend MÁVAUT

Szarvas—Künszentmárton				Lakytelek—Künszentmárton				O Szarvas—Békéscsaba O									
5:35	8:10	17:15	i Künszentmárton Fő-tér	é	5:30	13:10	17:05	6:40	15:35	i Lakytelek pályaudvar	é	5:40	14:40	6:50	i Szarvas Árpád-szálló	é	15:53
5:38	8:13	17:17	é Künszentmárton pályau.		5:27	13:08	17:02	6:48	15:43	i Tiszaug pályaudvar x	é	5:32	14:32	6:52	i Szarvas csendőrlakt. x	i	15:51
5:43	8:18	17:18	i Künszentmárton pályau.	é	5:24	13:07	17:02	6:54	15:49	i Tiszaug postahivatal	i	5:28	14:28	6:56	i Endrődi elágazás x	i	15:47
6:05	8:34	17:39	é Öcsöd külső x	i	5:02	12:46	16:41	6:56	15:51	i Tiszakürti elágazás x	i	5:24	14:24	7:00	i Szarvasi Ezüst-szőlők x	i	15:43
6:10	8:39	17:44	i Öcsöd községháza	é	5:00	12:44	16:39	7:06	16:01	i Tiszassas alsó m. h.	i	5:15	14:15	7:09	i Csabacsüd községháza x	i	15:34
6:12	8:41	17:46	i Öcsöd külső x	é		12:39	16:34	7:08	16:03	i Tiszassas felső x	i	5:12	14:12	7:12	i Csabacsüd vasútállomás	i	15:32
6:14	8:43	17:48	i Öcsöd egészségház x	i		12:37	16:32	7:18	16:13	i Csépa temető	i	5:03	14:03	7:23	i Gyomai elágazás x	i	15:20
6:30	8:59	18:04	i Békésszentandrás gyógysz.	i		12:22	16:17	7:20	16:15	i Csépa felső m. h. x	i	5:00	14:00	7:30	i Ponyiczky-tanya x	i	15:13
6:33	9:03	18:08	i Békésszentandrás közsh.	i		12:19	16:14	7:31	16:26	é Szelevény elág. x	i	4:49	13:49	7:42	i Kondoros községháza	i	15:02
6:43	9:13	18:18	i Szarvas gimnázium	i		12:08	16:03	7:37	16:32	i Szelevény postahivatal	i	4:45	13:45	7:53	i Apponyi-iskola x	i	14:50
6:45	9:15	18:20	é Szarvas Árpád-szálló	i		12:05	16:00	7:41	16:36	i Szelevény elág. x	é	4:39	13:39	8:00	i Kiskondorosi csárda x	i	14:43
O		18:27	i Szarvas Árpád-szálló	é				7:43	16:38	i Halesz-dűlő x	i	4:37	13:37	8:09	i Kamuti csárda x	i	14:34
		18:30	é Szarvas pályaudvar	i				7:50	16:45	i Palóczy-Horváth p. x	i	4:30	13:30	8:11	i Nagy Czirok-tanya x	i	14:32
								7:52	16:47	i Csörgemalom x	i	4:28	13:28	8:35	i Bcsaba külső x	i	14:08
								7:56	16:51	i Tiszakürti elágazás x	i	4:24	13:24	8:40	é Békéscsaba Csaba-szálló	i	14:05
								7:58	16:53	i Istvánházi puszta x	i	4:22	13:22	8:50	i Békéscsaba Csaba-szálló	i	11:40
								8:05	17:00	i Künszentmárton Fő-téri	i	4:15	13:15	9:30	é Gyula	i	11:00

x = feltételes megállóhely; O = csak hétköznap közlekedik!

Érvényes 1942 november 2-16!

— Újfajta munkásbakkancsok. A közellátásügyi miniszter rendelete értelmében fokozott tempóban dolgoznak az ország kisiparosai az úgynevezett típuscipők és munkásbakkancsok előállításán, hogy biztosítva legyen a dolgozó tömegek téli lábbeli szükséglete. Ebből az alkalomból a lábbeli Központ most osztotta ki a munkásbakkancsokhoz szükséges bőrányagokat a kisiparosok között. A kiosztott bőrányagok elsőrendű minőségűek, úgy hogy a most készülő munkásbakkancsok készítésénél csak nemesbort lehet felhasználni és a bakkancsok saroktartó flekkjeit is bőrből készítik. A bakkancsok talpához a Lábbeli Központ ugyancsak elsőrendű minőségű kruponbort utalt ki. Ebből az anyagból főleg a vidéki munkásság részére gyártanak bakkancsokat, mivel a vidéken jobban igénybe vannak véve a lábbelik, mint a városban. Az új, nemesbortból készült munkásbakkancsok még karácsony előtt forgalomba kerülnek, e lehető legalacsonyabb áron. A bakkancsok — értesülésünk szerint — olyan alacsony áron kerülnek forgalomba, amelynél a ma kereskedelmi forgalomban lévő műtalpú lábbelik is drágábbak.

— Kiterjesztették a rendkívüli fahasználatok engedélyezését. Az ország faellátásának biztosítása érdekében a kormányrendelet adott ki, amelynek értelmében a földművelésügyi miniszter, illetőleg felhatalmazása alapján az erdőigazgatóság az 1942—43. termelési időnyre az erdőtervényben megállapított mértéken túl is engedélyezhet rendkívüli fahasználatot, még abban az esetben is, ha az erdőbirtokot korábbi években engedélyezett rendkívüli fahasználatból kifolyólag megtakarítási kötelezettség terheli. A rendkívüli fahasználati engedély érvényét későbbi termelési időnyre meghosszabbítani nem lehet. A földművelésügyi minisztérium felhívja az érdekelt erdőbirtokosok figyelmét arra, hogy kérvényeiket az erdőfelügyelőségnek, illetőleg az erdőigazgatóságának terjesszék elő, ahol a szükséges részletes felvilágosításokat is megkapják.

Koszorú, virágcsokor
megrendelhető a KREBS
kertészetben. Telefon: 117

— A kereskedelmi és iparkamarák több képviseletet kérnek a felsőházban. A felsőházból szóló törvényt a közelmúltban módosították. Ez alkalommal a kereskedelmi és iparkamarák előterjesztéssel fordultak a kereskedelmi és közlekedésügyi miniszterhez és azt kérték, hogy az országgyűlés felsőházában biztosítsák minden kereskedelmi és iparkamarának a képviseletét. A kereskedelmi és iparkamaráknak jelenleg az országgyűlés felsőházában négy felsőházi tagsági helyük van és a négy tag közül kettőt Budapest, kettőt pedig a vidék kereskedőiből, illetve kézművesiparosai közül kell fele-fele arányban választani. A gyáripar képviselőit a GyOSz jelöltjei közül a Kormányzó nevezi ki. Amikor a törvényt hozták, az országnak mindössze hét kereskedelmi és iparkamarája volt, az ország területének megnagyobbodásával a kereskedelmi és iparkamarák száma tízenegyre növekedett ennek megfelelően nőtt a kereskedők és iparosok száma is. Minden képpen indokolt tehát az, hogy a kereskedelmi és iparkamarai felsőházi érdekelttség választásuk meg és az összesen hat főnyi taglétszámot emeljék fel

tízenegyre, mert ebben az esetben minden kereskedelmi és iparkamara felsőházi taghelyre biztosítható lesz.

— Kék és piros színűre festve újra szabadforgalomba kerül a lúgkő. Néhány évvel ezelőtt felfüggesztették a lúgkő szabad forgalmát. A háborús gazdálkodásban a szappan-termelésnél nehezen nélkülözhető a lúgkő. Központi szappanföldolgozók csak szórványosan működnek, s így termelési szempontból jelentős a vidéki magánháztartások által előállított szappan mennyiség is. Értesülésünk szerint a közeli napokban a lúgkő forgalmát szappanfőzési szempontokra való tekintettel ismét szabaddá teszik. Fenn akarják tartani azonban a közegészségügyi érdek követését is, s így az a terv merült fel, hogy a lúgkővet kék és piros színűre festve engedik vissza a szabad forgalomba, ilymódon ugyanis sokkal kevésbé fordulhat elő, hogy gondatlanság esetén a kisgyermeknek víznek nézzék a lúgkőoldatot és megigják.

Ügyes fiút
azonnali belépésre
kifutónak felvesz a Müller-nyomda

Eladó házak:

I. ker. 184. sz. sarokház, melléképületekkel;
I. 432. sz. cseréppel fedett beltelkes lakóház, melléképületekkel;
Elsőrangú helyen egynegyed házrész;
170 négysz. üres telek sarok mellett;
2 db 400 négyszögletes telek I. ker. 391 sz. ingatlanból;
Kondoroson piactér mellett lakóház teljesen felszerelt sütődével;
Békésszentandrás szőnyeggyár közelében cserepes lakóház.

Eladó földek:

Körösparti nyaraló köépülettel;
2—3 kishold prima szántó a VII. külkerület 472. sz. tanya mellett, csabai kövesúthoz közel;
2400 négyszögöl területű I. osztályú szántó a Maginyecz-dűlőben;
4 hold lucernával bevetett föld kövesút mellett;
8 hold szántó a Tóniszálláson;
14 hold szántó a Décsi laponon;
24 hold hereföldnek alkalmas szántó Décsen;
34 1/2 katasztrális hold szántóföld és 17 hold kaszáló Külső Ecseren;
132 katasztrális hold részben szántó, részben legelő tanyával Ecseren;
szentesi kövesút mellett;
58 hold szántó a mezőtúri határban;
4 járás közös legelő Tóniszálláson;
241 négyszögöl dinnye-föld Nyúlzugban;
600 négyszögöl dinnye-föld cigányéri szőlőkben;
6 és fél hold Kákán kanális közelében;

Bővebb felvilágosítást nyújt a Szarvasi Hitelszövetkezet

mint az O. K. H. tagja pénztintézet,
ahol ingatlanok adásvételének közvetítésével is foglalkoznak.

Ugyanezen pénztintézet képviseli a Gazdák Biztosító Szövetkezetét; folyósít termelés és beruházás céljait előmozdító 4 1/2 %-os kamatozású kötvénykölcsöket és kamatmentes lókölcseket. 321

APRÓHIRDETÉSEK

Csabacsüdön a Bontovics-féle földből 5 hold jutányos áron eladó. Érdeklődni lehet a Békésszentandrás Takarékpénztárban Bszentandrás. 358

Eladó 2000 m²-ől szántó Haviár-féle föld mellett. Érdeklődni Décsi-lapos VI. külker. 183. 357

Négy középiskolát végzett ügyes fiút tanulóknak felvesz dr. Koltai Lajos fogtechnikus. 355

IV. ker. 545. számú ház eladó. Ugyanott angora nyúl is eladó, 354

Használt, de jó állapotban levő 4 db vaskályha eladó I. ker. 76 sz. a. 353

II. 383. számú ház sürgősen eladó. 331

Eladó Kákán 20 hold föld, a Rózsában 9 hold, 4 kákai legelő járás, Kákán égetett téglából épült ház lebontásra. Értesítést ad dr. Dávid László ügyvéd. 341

Jókarban lévő tölgyfa ebédő és különféle konyhafelszerelési tárgyak és jobbágy kályha eladók II. ker. 661. 341

I. ker. 130 számú ház eladó. 347

Ügyes fiút tanulóknak felvesz Szloszjar Ferenc fodrászmester. 365

Angoragyapjút vesz Csipai-üzlet. 366

Használt zongora eladó. Megtekinthető I. ker. 21. szám alatt. 368

Gépésznek cséplésre fatüzeltetés szivógázmotoromat előnyös feltételek mellett átadom, esetleg eladom. Értekezni lehet Kamasz-malomban, Békésszentandrás. 369

NYOMATOTT MÜLLER KÁROLY
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN. SZARVAS

TEMETÉSEKET

a legnagyobb gonddal végzem, a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, a legnagyobb igényeket kielégítek. Halottszállítás, exhumálás nálam megrendelhető

Hantos György

temetkezési vállalkozó
II. kerület Beliczey-út 17.

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség tudomására hozni, hogy budapesti tartózkodásomból visszatérve

nőiszabó szalonomat

megnyitottam, melyben elsőrendű, budapesti kivitelű, modern kabátok, kosztümök, menyasszonyi, estélyi, gyermek ruhák a legizlésebb fazonban készülnek.
Szíves pártfogást kér

Tusjárné László Erzsébet

I. kerület 517. sz. Saját ház